

Motion till riksdagen 2024/25:97

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Skapande av incitament för energikooperativ

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ekonomiska incitament för småskalig energiproduktion under gemensam juridisk person och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att klara den gröna omställningen kommer Sverige behöva öka energiproduktionen avsevärt. Energigemenskaper kan vara ett effektivt svar på energiomställningens utmaningar och skulle kunna bidra till kraftigt sänkta toppeffektbehov och ge besparingar på upp till 30 procent energi.

Coompanion, Svensk Kooperation och SERO (Sveriges energiföreningars riksorganisation) framför i skrivelse till Energimyndigheten sin bild: ”Att bilda energigemenskaper kan ge flera olika vinster. Främst möjliggör de att fler medborgare inkluderas och kan delta i energiomställningen. Alla har inte ekonomiska förutsättningar eller tekniska kunskaper för att investera i grön teknik i egen regi. Genom att sprida ut ägandet demokratiseras även energisystemet och fler kan vara med och påverka. Den lokala förankringen skapar social samvaro, nya inkomstmöjligheter och främjar cirkulär ekonomi.” I en presentation redovisar organisationerna följande:

- Tryggare energiförsörjning lokalt – Robusthet
- Beredskap – Självförsörjning – Ödrift – Oberoende
- Lägre energikostnader – Medvetenhet ger effektivisering
- Lagring – Kraftbalansering – Nättjänster – Stabilare energisystem
- Distribuerat ägande och därmed demokratiserad energimarknad
- Inkluderar flera – Främjar omställning till förnybart o cirkulär ekonomi samt social samvaro
- Minskat behov av investeringar i elnäten

Många enskilda har visat intresse av att bidra med vad de kan, genom egen elproduktion. Energikooperativ är ett sätt att driva företag tillsammans med andra. Lokal energiproduktion har också en säkerhetspolitisk dimension och stärker landets krisberedskap. Nyttan kan även skapas utanför gemenskapen där man kan erbjuda olika nättjänster, bidra till ett stabilare elsystem och minska behovet av investeringar i elnätet.

Möjligheten att driva energigemenskaper i Sverige bör därför främjas. Sverige ligger tyvärr långt efter övriga EU-länder när det gäller denna form av energiproduktion. Den ekonomiska/finansiella aspekten är där av stor betydelse. Energikooperativ är dock ekonomiskt ofördelaktigt då skatter m m tillkommer så snart man bildar en gemensam juridisk person. I Sverige saknas alltså ekonomiska incitament att komma igång med gemensam energiproduktion. De som ändå startar gör det utifrån ideologiska övertygelser eller egna värderingar att det är ett bra sätt att producera och konsumera energi.

Energigemenskaper diversifierar energislagen, och distribuerad elproduktion som baseras på lokala resurser stärker elsystemet och medlemmarnas resiliens. En gemenskap kan även designas ur ett beredskapsperspektiv för att klara ödrift om elnätet slås ur drift.

Jag hemställer därför att riksdagen tillkännager för regeringen sin uppfattning att ekonomiska incitament att stimulera energigemenskaper bör utredas.

Gudrun Brunegård (KD)